

Jordbruksdepartementet

Naturrekurs- och sameenheten

Deps Marcus Öhman

Rådets möte (jordbruk och fiske) den 24-25 oktober 2006

Dagordningspunkt

3.

Rubrik

Förslag till rådets förordning om fastställande för år 2007 av fiskemöjligheter och därmed förbundna villkor för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i Östersjön – Politisk överenskommelse

Dokument

12518/06 PECHE 247

Tidigare dokument:

-

EU-nämnden

Frågan har inte tidigare varit föremål för samråd i EU-nämnden.

Bakgrund

Kommissionen har lagt fram ett förslag angående fiskemöjligheterna i Östersjön för år 2007 för att reglera fisket på arterna: torsk (västra och östra bestånden), sill, skarpsill, lax och rödspätta. Förslaget har behandlats i rådsarbetsgruppen för intern fiskeripolitik sedan början av september.

Det bestånd som förorsakat mest diskussion är det östra torskbeståndet. Torskfisket är av största vikt för Östersjönationernas fiskeflottor. Det är för Sverige det viktigaste torskbeståndet med ett fångstvärde som uppgick till 120 miljoner kronor år 2005. Samtidigt är det ett bestånd som överutnyttjas, vilket resulterat i att det är för få fiskar som når reproduktiv ålder. Kommissionen och medlemsstaterna är överens om att åtgärder bör vidtas för att motverka utarmningen och det ohållbara

resursutnyttjandet. Kommissionen och medlemsstaterna är dock inte eniga om mål och tillvägagångssätt.

Den totala tillåtna fångstmängden (TAC) för torsken i östra Östersjön har varierat över tid; årets TAC är 49 200 ton. Havsforskningsrådet (ICES) anser att man bör frånga årets kvot och rekommenderar att ingen fångst tas från det östra torskbeståndet år 2007 och att ett villkor för att öppna fisket är att ett återhämtningsprogram genomförs.

I sin rekommendation utgår ICES ifrån att beståndet är på historiskt låg nivå, fiskas ohållbart och att det inte finns någon plan. I realiteten började dock de viktigaste delarna från den plan som nu presenterats att tillämpas innevarande år. Osäkerhet råder om beståndssituationen p.g.a. att 35-45 % av fångsterna, enligt ICES, inte rapporteras. Det finns även andra osäkerheter i ICES bedömning, bl.a. gäller detta storleken på lekbiomassan.

Kommissionen anser inte att torskfisket i östra Östersjön ska vara stängt under år 2007 utan hänvisar till sin plan angående en gradvis minskning av fiskeridödligheten (F). Förslaget innebär att fiskekvoter och fiskeansträngningen (efforten) ska sättas på sådana nivåer att F minskas med 10 % per år så att man därmed, på några års sikt, kan nå en beståndssituation inom säkra biologiska gränser. Således föreslår kommissionen 15 % minskning av årets TAC till 41 820 ton. Dessutom föreslår kommissionen att antalet fiskedagar ska minskas med 10 % utöver befintligt sommarstopp på tre månader (samt den 10-procentiga minskningen av fiskedagar som infördes för 2006). Dessa stängda dagar ska, enligt förslaget, utökas med 10 % årligen tills man uppnått en godtagbar nivå på mängden fisk.

Flertalet medlemsstater accepterar inte kommissionens förslag utan anser att kvoterna för år 2006 även ska gälla år 2007. Många medlemsstater motsätter sig även en minskning av antalet fiskedagar. Alla berörda medlemsstater är dock överens om att fiskerikontrollen måste förbättras då, som ovan nämnts, uppåt 45 % av fångsterna inte rapporteras.

Ytterligare en viktig fråga som diskuterats i samband med torskfisket i Östersjön gäller undantag för det småskaliga fisket. I förvaltningsplanen för fisket i Östersjön 2006 frångick man den tidigare 200-kilosregeln som innebar att man under sommarstoppet och under de extra stoppdagarna tillät en maximal bifångst på 200 kg torsk per dag för de mindre fartygen (under 12 meter) när man fiskade flatfisk (t.ex. rödspätta och flundra). Den tidigare regeln har ersatts av en regel där båtar om maximalt 12 m får behålla 10 % färskvikt av torsk förutsatt att fisket bedrivs med garn med en maskstorlek på minst 110 mm. Denna regel är dock inte anpassad till de förhållanden som råder i Östersjön med små fångster av flatfisk.

För det västra torskbeståndet i Östersjön (väster om Bornholm) är situationen något bättre än i det östra. Kommissionens förslag för västra beståndet är att minska TAC:n med 15 % från 28 400 ton (år 2006) till 24 140 ton (år 2007).

Vad gäller övriga bestånd i Östersjön som regleras av den gemensamma fiskeripolitiken så råder en större enighet om vilka kvoter som bör gälla.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Rådets förordning (EG) nr 2371/2002 av den 20 december 2002 om bevarande och hållbart utnyttjande av fiskeresurserna inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken, särskilt artikel 20, och rådets förordning (EG) nr 847/96 av den 6 maj 1996 om att införa ytterligare villkor för förvaltning av totala tillåtna fångstmängder (TAC) och kvoter med fördelning mellan åren, särskilt artikel 2. Beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen.

Svensk ståndpunkt

Mot bakgrund av att en TAC för torskbeståndet i östra Östersjön kommer att beslutas inom en nära framtid bör delegationen arbeta för att utfallet skall bli så bra som möjligt för miljön och torskbeståndet. Sveriges grundläggande inställning är att ICES vetenskapliga rådgivning ska följas. I förhandlingssituationen bör Sverige arbeta för att få till stånd en så låg TAC som möjligt.

Sverige bör i första hand verka för att ICES rekommendationer för det östra torskbeståndet åtföljs d.v.s. inget fiske under år 2007. I andra hand bör Sverige verka för att TAC:n minskas med minst det som kommissionen föreslår d.v.s. 15 %.

Vad gäller TAC:n för övriga bestånd så stöder Sverige i princip kommissionens förslag på kvoter för västra torskbeståndet samt för sill, lax och rödspätta. För skarpsill föreslår Sverige en ökning av TAC:n med 10 % p.g.a. den goda beståndssituationen. Det finns även ekologiska skäl att hålla skarpsillbeståndet nere då skarpsill äter torskyngel och torskägg.

I fråga om östra torskbeståndet och fiskeansträngningen (antal fiskedagar) så bör Sverige verka för att den minskar med minst 20 %, istället för att följa kommissionens förslag på 10 %. En minskning av antalet fiskedagar bör bestå av ett två månader långt sommarstopp och gemensamma helgförbud under fredag–söndag. Vad gäller övriga stoppdagar bör Sverige verka för att medlemsstaterna kommer överens om gemensamma dagar då fisket är stängt för att underlätta kontrollen. Sommarstoppet för det västra beståndet bör vara en månad.

Problemet med fiskekontrollen i Östersjön bör understrykas. Det är av största vikt att Sverige framhåller att kraftiga åtgärder bör vidtagas för att motverka det illegala, orapporterade och okontrollerade fisket.

Inom det småskaliga fisket bör fartyg (under 12 meter), som fiskar med passiva redskap, ha möjligheten att fiska under alla stoppdagar och fånga torsk (totalt för flottan upp till max 5 % av den nationella kvoten). Detta undantag skulle ersätta den av kommissionen föreslagna bifångstregeln för denna fartygskategori, som inte visat sig fungera för det småskaliga fisket.

Sverige bör stödja det förslag som den regionala rådgivande nämnden för Östersjön (BSRAC) har lagt fram om en ministerkonferens om fiskekontrollen i Östersjön. Syftet med konferensen är att komma fram till åtgärder som kraftigt kan reducera det illegala fisket.

Europaparlamentets inställning

-

Förslaget

Med detta förslag föreslår kommissionen hur vissa fiskbestånd i Östersjön ska regleras år 2007. Dessa bestånd inbegriper följande arter: torsk (västra och östra bestånden), sill, skarpsill, lax och rödspätta.

Gällande svenska regler och förslagens effekter på dessa

EU:s gemensamma fiskeripolitik (GFP) är ett fullständigt harmoniserat politikområde.

Ekonomiska konsekvenser

Inga ökade kostnader för Sverige eller EU. Förslaget finansieras inom ram.

Definitioner

Fiskeriansträngning: Kallas även ”effort”. Fisket regleras genom att bestämma antalet dagar man får fiska. Det kan vara specifikt för en båt eller gälla en nations hela fiskeflotta.

Fiskeridödlighet (F): Förhållandet mellan fångst och befintlig mängd fisk.

Fiskeriförvaltningen i Europa: Inom den gemensamma fiskeripolitiken används olika metoder för att förvalta bestånden. De viktigaste är: TAC:er (högsta tillåtna fångstmängder), kapacitetsbegränsningar (kW, bruttotonnage, skrotning), fiskeansträngning (reglera antalet fiskedagar),

tekniska bestämmelser (redskapsregleringar), stängda eller fredade områden och marina reservat, fiskerikontroll till sjöss och i hamnar.

ICES: Internationella havsforskningsrådet som årligen ger rekommendationer på biologisk grund för hur mycket fisk som ska fiskas.

TAC: "Total Allowable Catch" d.v.s. den totala tillåtna fångstmängden som beslutas med kvalificerad majoritet på förslag från EU-kommissionen.